Usnesení Vrchního soudu v Praze ze dne 18. 7. 2024, sp. zn. 14 To 86/2024, ECLI:CZ:VSPH:2024:14.TO.86.2024.1

Číslo: 41/2025

Právní věta:

Pojem „trvalý pobyt“ ve smyslu ustanovení § 205 odst. 2 písm. a) z. m. j. s. vyjadřuje, že se vyžádaný na určitém místě v České republice dlouhodobě zdržuje, má zde zajištěné bydlení a zaměstnání, navázal zde rodinné nebo obdobné sociální vztahy, disponuje zde se svým majetkem a zmíněné místo tak důvodně vnímá jako své dlouhodobé bydliště, kde se usadil a hodlá se i do budoucna zdržovat. Nelze ho úzce vztahovat k povolení k trvalému pobytu podle zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

Soud: Vrchní soud v Praze

Datum rozhodnutí: 18.07.2024

Spisová značka: 14 To 86/2024

Číslo rozhodnutí: 41

Číslo sešitu: 8

Typ rozhodnutí: Usnesení

Hesla: Právní styk s cizinou, Předávání osob

Předpisy: § 205 odst. 2 písm. a) z. m. j. s.

Druh: Rozhodnutí ve věcech trestních

Sbírkový text rozhodnutí:

Vrchní soud v Praze podle § 148 odst. 1 písm. c) tr. ř. zamítl stížnost vyžádaného M. Ch. proti usnesení Městského soudu v Praze z 27. 6. 2024, sp. zn. Nt 2014/2024.

I.
Stručné shrnutí dosavadního řízení

1. Usnesením Městského soudu v Praze ze dne 27. 6. 2024, sp. zn. Nt 2014/2024, bylo rozhodnuto, že se (I.) podle § 217 odst. 1 věta první z. m. j. s. určuje, že M. Ch. se předává do Spolkové republiky Německo na základě evropského zatýkacího rozkazu vydaného Úřadem evropského veřejného žalobce – centrem Mnichov dne 14. 10. 2022, sp. zn 12 KLs 501 Js 21/22; a (II.) podle § 217 odst. 1 z. m. j. s. za použití § 205 odst. 1 z. m. j. s. se předává M. Ch. do Spolkové republiky Německo na základě evropského zatýkacího rozkazu vydaného Úřadem evropského veřejného žalobce – centrem Mnichov dne 14. 10. 2022, sp. zn 12 KLs 501 Js 21/22, k trestnímu stíhání do Spolkové republiky Německo pro trestný čin daňových úniků v 78 případech realizovaných v rámci organizované

skupiny podle § 370 odst. 1, bod 1 a 2, odst. 2 bod 1 a 5 daňového řádu Spolkové republiky Německo.

2. – 15. Uvedeného trestného činu se měl vyžádaný dopustit jednáním, které Vrchní soud v Praze podrobně popsal.

16. Dalším výrokem uvedeného usnesení (III.) bylo rozhodnuto, že se podle § 217 odst. 1 věta třetí z. m. j. s. uděluje souhlas s předáním M. Ch. k trestnímu stíhání do Slovenské republiky na základě evropského zatýkacího rozkazu vydaného Specializovaným trestným soudem Pezinok, pracoviště Banská Bystrica, dne 24. 1. 2024, sp. zn. 3 T/10/2022, pro zločin založení, zosnování a podpory zločinecké skupiny podle § 296 trestního zákona Slovenské republiky, zločin zkrácení daně a pojistného podle § 276 odst. 1, 4 trestního zákona Slovenské republiky a zločin neodvedení daně a pojistného podle § 277 odst. 1, odst. 2 písm. b) trestního zákona Slovenské republiky, kterých se měl dopustit jednáním, opět Městským soudem v Praze podrobně popsaným.

17. Výrokem IV. uvedeného usnesení bylo rozhodnuto, že se podle § 206 odst. 1 z. m. j. s. předběžná vazba M. Ch. přeměňuje na vazbu předávací.

18. Z odůvodnění shora uvedeného usnesení vyplývá, že o předání vyžádaného M. Ch. požádal jednak evropským zatýkacím rozkazem ze dne 14. 10. 2022, sp. zn. 12 KLs 501 Js 21/22, Úřad evropského veřejného žalobce – centrum Mnichov, k trestnímu stíhání pro trestný čin daňových úniků, a jednak evropským zatýkacím rozkazem ze dne 24. 1. 2024, sp. zn. 3 T/10/2022, Specializovaný trestní soud Pezinok, k trestnímu stíhání pro zločin založení, zosnování a podpory zločinecké skupiny podle § 296 trestního zákona Slovenské republiky, zločin zkrácení daně a pojistného podle § 276 odst. 1, 4 trestního zákona Slovenské republiky a zločin neodvedení daně a pojistného podle § 277 odst. 1, 2 písm. b) trestního zákona Slovenské republiky.

19. Na Městském soudu v Praze proto podle § 217 odst. 1 z. m. j. s. bylo, aby na základě návrhu státní zástupkyně posoudil podmínky ve vztahu ke každému z uvedených evropských zatýkacích rozkazů samostatně, a poté, co shledal, že tyto podmínky jsou splněny u obou vyžadujících subjektů, aby rozhodl o určení, do kterého z nich bude vyžádaný předán, a současně aby rozhodl, že se do určeného vyžadujícího státu předává. Současně mohl udělit souhlas s předáním osoby do dalšího vyžadujícího státu.

20. Na základě provedeného dokazování Městský soud v Praze dospěl k závěru, že jsou splněny podmínky pro předání vyžádaného jak do Spolkové republiky Německo, tak do Slovenské republiky, neboť nebylo zjištěno, že by existovaly důvody pro nepředání podle § 205 odst. 2, 3 z. m. j. s. Konstatoval, že podle evropského zatýkacího rozkazu Úřadu evropského veřejného žalobce – centra Mnichov se žádá o předání k trestnímu stíhání pro trestné činy uvedené v § 207 z. m. j. s., za které lze uložit trest odnětí svobody až na 15 let. Podle evropského zatýkacího rozkazu Specializovaného trestního soudu Pezinok se žádá o předání k trestnímu stíhání pro trestné činy, které by bylo možné kvalifikovat (pozn. – kromě dalších zločinů spáchaných v jednočinném souběhu) jako zvlášť závažný zločin zkrácení daně, poplatku a podobné povinné platby podle § 240 odst. 1, 3 písm. a), b) tr. zákoníku; ve vyžadujícím státě by za zločiny popsané v evropském zatýkacím rozkazu bylo možné uložit trest odnětí svobody v trvání až 12 let.

21. Vyžádaný je rovněž trestně stíhán i v České republice pro trestnou činnost daňového charakteru, přičemž věc je pod sp. zn. 1 KZV 264/2014 dozorována Městským státním zastupitelstvím v Praze. To nepožádalo o případný postup podle § 210 odst. 1 z. m. j. s., tedy o odložení předání na dobu, po kterou pro účely trestního řízení vedeného v České republice by vyžádaný byl zbaven osobní svobody. K tomu se poznamenává, že pokud bude vyžádaný předán k trestnímu stíhání do Spolkové republiky Německo, neznamená to zmaření trestního stíhání vedeného v České republice. Jeho

přítomnost v takovém řízení lze zajistit cestou dočasného předání, o němž by rozhodovaly příslušné orgány stávajícího vyžadujícího státu.

22. Zvláštní pozornost věnoval Městský soud v Praze rovněž otázce, zda účasti vyžádaného na řízení o předání, případně samotnému výkonu předání nebrání zdravotní stav vyžádaného. S ohledem na znalecký posudek z oboru zdravotnictví konstatoval, že jeho zdravotní stav je stabilizovaný a žádná ze zmíněných překážek není dána.

23. Při rozhodování o tom, které ze žádostí uvedených ve shora zmíněných evropských zatýkacích rozkazech dát přednost, Městský soud v Praze zdůraznil, že evropský zatýkací rozkaz Úřadu evropského veřejného žalobce – centra Mnichov byl vydán dříve a řada spolupachatelů již byla odsouzena. V daném případě se jedná o rozsáhlejší trestnou činnost a v případě, že vyžádaný bude uznán vinným, hrozí mu i vyšší trest odnětí svobody. Z tohoto důvodu dal uvedenému evropskému zatýkacímu rozkazu přednost a podle § 217 odst. 1 z. m. j. s. *in fine* zároveň rozhodl, že uděluje souhlas s předáním vyžádaného k trestnímu stíhání do Slovenské republiky na základě evropského zatýkacího rozkazu Specializovaného soudu Pezinok.

24. Výrok o přeměně předběžné vazby ve vazbu předávací odůvodnil Městský soud v Praze odkazem na § 206 odst. 1 z. m. j. s., podle kterého je za podmínky, že bylo rozhodnuto o předání, takový postup obligatorní.

25. Pro úplnost je třeba dodat, že státní zástupkyně sice proti uvedenému usnesení nepodala stížnost, ale dne 2. 7. 2024 upozornila Městský soud v Praze, že vyhotovení usnesení ve výroku IV. neodpovídá tomu, jak bylo usnesení vyhlášeno a z tohoto důvodu požádala o vydání opravného usnesení. Na zmíněné upozornění Městský soud v Praze nijak nereagoval.

II.
Stížnost vyžádaného

26. Proti shora uvedenému usnesení podal vyžádaný v zákonem stanovené lhůtě stížnost, kterou následně odůvodnil prostřednictvím svého obhájce. Nad rámec námitek, uváděných již ve veřejném zasedání, uvedl, že soud prvního stupně postupoval nesprávně, pokud nevyhověl jeho návrhu na doplnění dokazování novým znaleckým posudkem k posouzení jeho zdravotního stavu. Ze znaleckého posudku MUDr. Jana Boháče z 3. 1. 2024 jednoznačně vyplývá, že trpí závažným onkologickým onemocněním, a ačkoliv se jedná o chronické onemocnění, je možné vzplanutí potíží i po dlouhém období klidu. Prognóza je v tomto případě nejistá a může dojít ke zhoršení zdravotního stavu. Nový znalecký posudek by měl posoudit jeho aktuální zdravotní stav a po jeho vyhotovení bude třeba se dotázat německých, případně též slovenských orgánů činných v trestním řízení, zda jsou schopni zajistit adekvátní zdravotní péči. Vedle toho má vyžádaný za to, že soud prvního stupně se nedostatečně vypořádal se skutečností, že předáním by mohlo dojít ke zcela zjevnému narušení trestního řízení vedeného v České republice, vedeného u Městského státního zastupitelství v Praze pod sp. zn. 1 KZV 264/2014, které je ve stavu před podáním obžaloby. Předáním by došlo ke zhoršení dosažitelnosti, což by mohlo vést k prodloužení celého trestního řízení. Nabízí se otázka, zda není možné postupovat podle § 210 z. m. j. s. a odložit předání. Výrok o přeměně předběžné vazby ve vazbu předávací je závislý na výrocích ad I., II. a III. napadeného usnesení a je tedy nesprávný. S ohledem na uvedené vyžádaný navrhl, aby napadené usnesení bylo v celém rozsahu zrušeno a bylo rozhodnuto o jeho propuštění na svobodu. Jeho námitky z veřejného zasedání konaného před Městským soudem v Praze vycházely z toho, že závěry uvedené v evropském zatýkacím rozkaze jsou předčasné, neúplné a z uvedených důvodů nezákonné. V průběhu posledních let se zúčastnil desítek vyšetřovacích úkonů na státním zastupitelství, a tří nebo čtyř videokonferencí na základě požadavku slovenského soudu. Nemá sebemenší důvod se vyhýbat trestnímu řízení, ale za poslední 4 roky nebyl ze strany německých orgánů nijak kontaktován. Jeho případné předání by zmařilo práci vyšetřování

od roku 2012 do současné doby. Rovněž nesouhlasil se závěry znaleckého posudku o svém zdravotním stavu. Jeho aktuální zdravotní stav nedovoluje realizovat předání, nehledě na to, že v České republice žije dlouhodobě, má zde rodinu a případný výkon rozhodnutí by tyto vazby narušil. Vyžadující orgán neposkytl ujištění podle § 203 odst. 6 z. m. j. s. Rovněž se nabízí postup podle § 210 uvedeného zákona, tedy odložení předání, aby nedošlo k narušení trestního řízení vedeného v České republice. I ve veřejném zasedání navrhoval, aby návrh státního zástupce byl zamítnut a on byl z předběžné vazby propuštěn na svobodu.

III.
Posouzení důvodnosti stížnosti

27. Na základě shora uvedené stížnosti Vrchní soud v Praze přezkoumal podle § 147 odst. 1 tr. ř. správnost výroků napadeného usnesení, jakož i řízení, které mu předcházelo, a jak je dále vysvětleno, neshledal stížnost důvodnou.

28. – 32. Vrchní soud v Praze konstatoval, že o návrhu státní zástupkyně na posouzení podmínek pro předání podle každého evropského zatýkacího rozkazu a na určení, do kterého z vyžadujících států bude vyžádaný předán, stejně jako na udělení souhlasu s předáním do dalšího vyžadujícího státu, rozhodoval Městský soud v Praze ve veřejném zasedání za přítomnosti vyžádaného a jeho obhájce. Vyžádaného náležitě poučil a umožnil mu, aby se v rámci své výpovědi ke zmíněnému návrhu vyjádřil a uvedl vše, co považoval za podstatné. V průběhu veřejného zasedání mohl vyžádaný vznášet případné připomínky k prováděným listinným důkazům a navrhovat provedení dalších důkazů. Jeho právo na obhajobu bylo plně respektováno a v průběhu řízení nedošlo k žádné procesní vadě, tím spíše takové, která by odůvodňovala zrušení napadeného usnesení. Pochybení neshledal vrchní soud rovněž po věcném přezkumu výroku o kladném posouzení podmínek pro předání podle každého z evropských zatýkacích rozkazů, o určení, do kterého z vyžadujících států bude vyžádaný předán a o vyslovení souhlasu s předáním vyžádaného do druhého z vyžadujících států; rovněž vrchní soud akceptoval, že trestní stíhání vyžádaného vedené v České republice nijak nesouvisí se skutky popsanými v obou evropských zatýkacích rozkazech, a také akceptoval posouzení zdravotního stavu vyžádaného. Své závěry vrchní soud odůvodnil.

33. Poslední námitka, kterou vyžádaný v rámci veřejného zasedání před Městským soudem v Praze uplatnil, se týká překážky předání spočívající v tom, že se na území České republiky dlouhodobě zdržuje, má zde rodinu a soud, resp. státní zástupce, si ani nevyžádal ujištění ve smyslu § 203 odst. 6 z. m. j. s. Jedná se o překážku předání uvedenou v § 205 odst. 2 písm. a) z. m. j. s., spočívající v tom, že vyžádaný je občanem jiného členského státu s trvalým pobytem na území České republiky, evropský zatýkací rozkaz byl vydán za účelem předání k trestnímu stíhání a příslušný orgán vyžadujícího státu neposkytl dostatečné ujištění podle § 203 odst. 6 z. m. j. s., tedy že vyžádanému bude umožněn výkon nepodmíněného trestu odnětí svobody nebo ochranného opatření spojeného se zbavením osobní svobody v České republice, pokud mu bude uložen takový druh trestu nebo ochranného opatření a po vynesení rozsudku nevysloví souhlas s výkonem trestu nebo ochranného opatření ve vyžadujícím státě. Pro posouzení, zda předání brání zmíněná překážka, je podstatná odpověď na otázku, zda vyžádaný jako občan jiného členského státu má na území České republiky „trvalý pobyt“. Zmíněný pojem nelze vykládat úzce tak, že je třeba posoudit, zda vyžádanému bylo vydáno povolení k trvalému pobytu ve smyslu § 87g zák. č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů. Pojem „trvalý pobyt“ by v daném kontextu měl vyjadřovat, že vyžádaný se na určitém místě v České republice dlouhodobě zdržuje, má zde zajištěné bydlení a zaměstnání, navázal zde rodinné nebo obdobné sociální vztahy, disponuje zde se svým majetkem a zmíněné místo tak důvodně vnímá jako své dlouhodobé bydliště, kde se usadil a hodlá se i do budoucna zdržovat. Vyžádaný uvedl, že se v České republice zdržuje od roku 2010 s manželkou a dcerou, která se narodila v P. Na poslední uvedené adrese v N. bydlí od roku 2020. V rámci své výpovědi ve vazebním zasedání dne 12. 6. 2024 uvedl, že je zaměstnán ve

Slovenské republice jako obchodní právník. Ke svým majetkovým poměrům se nijak nevyjádřil. Podle údajů z katastru nemovitostí stavební objekt, který vyžádaný uvádí jako adresu svého pobytu, nepatří ani jemu, ani jeho manželce, ale je ve vlastnictví manželů L. I nadále je občanem Slovenské republiky a trvalé bydliště má v P. O tom, že by žádal o občanství České republiky nebo o trvalý pobyt v tomto státě, se v průběhu předávacího řízení vyžádaný nezmínil. Jeho přestěhování do České republiky nápadně časově souvisí s jednáním, pro které je vyžadován evropským zatýkacím rozkazem k trestnímu stíhání ve Slovenské republice.

34. Ze shora uvedených údajů je zřejmé, že jediné, co lze hodnotit při posouzení toho, zda vyžádaný splňuje podmínku „trvalého pobytu“ na území České republiky, je doba, po kterou se zde zdržoval, a to patrně s četnými a opakovanými aktivitami ve Spolkové republice Německo a ve Slovenské republice.

35. Vrchní soud proto neshledal, že by výrok napadeného usnesení byl vadný a odporoval zákonu. Podle svých slov je vyžádaný pracovními aktivitami vázán ke Slovenské republice, o svých majetkových poměrech se nevyjádřil, patrně se zdržuje v pronajatém bytě, a i nadále má trvalé bydliště ve Slovenské republice. Za tohoto stavu nelze hovořit o tom, že by si během pobytu v České republice vybudoval trvalé pracovní, rodinné a majetkové zázemí, které by nasvědčovalo tomu, že zde určité místo vnímá jako své dlouhodobé a obvyklé bydliště, ke kterému je vázán a které i do budoucna vnímá jako místo svého pobytu.

36. Na výrok o předání ze zákona navazuje další výrok napadeného usnesení, že podle § 206 odst. 1 z. m. j. s. se předběžná vazba vyžádaného přeměňuje na vazbu předávací. Takový postup je obligatorní a je podmíněn jen tím, že soud rozhodl – byť nepravomocně – o předání. Vrchní soud v Praze se pak v konečném důsledku neztotožnil ani se související připomínkou státní zástupkyně stran formulce v písemném vyhotovení usnesení, což dále odůvodnil.

IV.
Závěrečné shrnutí

37. Po přezkoumání výroků napadeného usnesení a řízení, které mu předcházelo, neshledal Vrchní soud v Praze, že by řízení trpělo procesní vadou, pro kterou by napadené usnesení nemohlo obstát. Jeho výroky jsou věcně správné, vycházejí z provedených důkazů a jsou v souladu se zákonem. Na tomto závěru nemohla nic změnit argumentace vyžádaného v jeho stížnosti, a proto vrchní soud rozhodl, že stížnost se jako nedůvodná podle § 148 odst. 1 písm. c) tr. ř. zamítá.